

İşte 12 Eylül darbe planının adı: Dev-Kurt

31/01/2010

'Balyoz darbe planı'nı ortaya çıkaran Taraf, 12 Eylül'e ilişkin belgeleri de yayımlamaya başladı. İki plan arasındaki benzerlikler dikkat çekici.

Belgeler, Balyoz'u hazırlayanların 12 Eylül'ü örnek aldığını gösteriyor. 1980'de planlanan darbe için önce 11 Temmuz tarihi belirleniyor. Ancak hükümet güvenoyu alınca darbe erteleniyor. Planın adı ise Dev-Kurt, yani 'Devleti Kurtarma Planı'. Kenan Evren'in yakın çalışma arkadaşı Bedrettin Demirel, 1988'de Milliyet'e verdiği röportajda ordu içindeki cunta yapılanmasını net bir şekilde özetliyor: "Devleti Kurtarma Planı hep vardır Genelkurmay'da. 12 Eylül'de zuhur etmiş bir plan değildir. Devlet görevini yapamayınca 12 Eylül'de Dev-Kurt kuvveden fiile çıktı."

Taraf'a bir bavulla ulaştırılan 'Balyoz' darbe planı evraklarının içinde çok önemli bir başka dosya daha vardı. Dosya, '12 Eylül 1980 İhtilali Dokümanları' adını taşıyordu. 30 yıl önce gerçekleştirilen darbenin çok gizli belge ve emirleri de gazeteye gönderilmişti. Gazetenin Yazı İşleri Müdürü Yıldırım Oğur, o dosyadan çıkan belgeleri bir yazı dizisi haline getirdi ve dün ilk bölümünü yayınladı. İşte o yazıdan bazı kısımlar: "1988 yılında Milliyet Gazetesi'ne bir röportaj veren dönemin kudretli generali ve darbenin başındaki Kenan Evren'in yakın arkadaşı Bedrettin Demirel, 1965 yılında askeriye içinde yapılan bu planların adını bile veriyordu: Dev-Kurt. Yani "Devleti Kurtarma Planı." Ve ekliyordu Demirel: "Kısa adı Dev-Kurt olan devleti kurtarma planı hep vardır Genelkurmay'da. Yıllardır vardır. 12 Eylül'de zuhur etmiş bir plan değildir. Devlet görevini yapamayınca 12 Eylül'de Dev-Kurt kuvveden fiile çıktı."

Milliyet'te çıkan aynı röportajda Bedrettin Demirel, daha sonra 12 Eylül ile ilgili olarak çok tartışılacak o sözleri de söyleyivermişti: "12 Eylül için şartların olgunlaşmasını bekledik." 12 Eylül'de "şartlar olgunlaşınca" kuvveden fiile çıkacak Dev-Kurt'un özel bir adı vardı: Bayrak.

Her şey 7 Mart 1978'de Kenan Evren'in Genelkurmay Başkanlığı koltuğuna oturmasıyla başladı. Siyasi istikrarsızlık ve önü arkası alınamayan şiddet olayları yüzünden artık genç subaylar rahatsız olmaya başlamıştı. (...) 5 Mayıs 1980 günü Başbakan Demirel ile görüşmesinden sonra Genelkurmay Başkanlığı'na gelen Evren, darbenin talimatını verdi. 16 Haziran 1980 günü Genelkurmay Karargahı'nda Evren, kuvvet komutanları ve sıkıyönetim komutanlarıyla bir araya geldi. Toplantının resmi adı: Genişletilmiş Sıkıyönetim Koordinasyon Kurulu Toplantısı'ydı. Ama üç gün süren toplantıların kapalı bölümünde masada Bayrak Harekât Planı bulunuyordu. Darbe günü belirlenmişti: 11 Temmuz 1980. Tüm ordu ve sıkıyönetim komutanlıklarına özel kuryelerle dağıtılan Bayrak Harekât Direktifi'nde şöyle yazıyordu: "Bütün ordu komutanlıklarına; Bayrak planının uygulanmaya giriş günü 11 Temmuz, saati ise 04.00'tür."

HÜKÜMET GÜVENOYU ALINCA, DARBE PLANLARI ASKIDA KALDI

Ancak 2 Temmuz günü Demirel hükümeti askerlerin beklentisinin aksine gensoru oylamasından güvenoyu alarak çıktı. Bu, darbe hesaplarını bozmuştu. Yeni güvenoyu almış hükümeti devirmek istemeyen askerler darbe tarihini ertelediler. 26 Ağustos tarihinde Genelkurmay'da darbe için tüm hazırlıklar tamamlanmıştı. Ama darbenin günü hâlâ belli değildi. 28-31 Ağustos tarihleri arasında "5 Eylül 1980'nden itibaren her an hazır olunması" bildirilen "Bayrak Harekât Direktifi" özel kuryelerle tüm komutanlıklara bildirildi. Bu tarihler özellikle seçilmişti. Bayrak Direktifi'ni taşıyan kuryelerden biri 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Uruğ'un odasının olduğu İstanbul Selimiye Kışlası'na geldi. 1. Ordu'da darbe için zaten bütün planlar, tutuklanacak kişilerin listeleri hazırды.